SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 53. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 19, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 19-го БЕРЕЗНЯ 1993. Ч. 53. РІК C.

МИКОЛА РУДЕНКО ОТРИМАВ ДЕРЖАВНУ НАГОРОДУ

Київ. — Тут 9-го березня в Будинку Вчителя відбулося вручення Державних премій України ім. Тараса Шевченка. Нагороди вручав Олесь Гончар.

Серед лавреатів — письменник, філософ і правозахисник Микола Руденко, якого два роки тому обрано дійсним членом Української Вільної Академії Наук та нагороджено премією ім. Володимира Винниченка. М. Руденко, повернувшись в Україну, продовжує активну літературну і громадську працю. Не зважаючи на майже цілковиту втрату зору, письменник часто виступає в пресі, на радіо і телевізії України.

М. Руденко

Незадовго до нагородження премією ім. Т. Шевченка М. Руденко зустрівся зі студентами і викладачами Київського Державного Університету ім. Т. Шевченка, де він колись навчався і звідки пішов на війну. Обговорено широке коло питань, письменник відповів на багато різноманітних запитань, але домінувала в залі поезія. Зустріч була хвилюючою як для поета, так і для студентів, які особливо цікавилися „Економічними монологами" і причинами, що спонукали М. Руденка до їх написання.

„Коли я дізнався про злочини Сталіна, сталіністів, про геноцид і етноцид, а він не припинявся ніколи — і досі є його наслідки, це зросійщене молоде українське покоління, — я не міг не шукати відповіді на запитання, де ж причина цих злочинів. Відповідь знайшов ще на початку 60-их років і тридцять років карався, жив з тяжким відчуттям неминучости катастрофи", — відповів М. Руденко. Глибоко вивчав панующу ідеологію, зрозумів, що вона злочинна і не міг мовчати. Посилав безліч листів до ЦК КПУ, пояснював, що компартійні керівники ведуть народ до катастрофи. Не за імперію боявся письменник, боявся, що під її уламками можуть загинути цілі народи, або принаймні багато людей. Тридцять років тому він передбачив крах московської імперії, але скрізь наштовхувався на глуху стіну небажання розуміти і навіть розмовляти.

Починаючи з 1974 року, М. Руденко виступає в обороні прав людини і нації, 1976 року спільно з іншими патріотами створює Українську Гельсінкську Групу, яку очолює до арешту в лютому 1977 року. Відбув сім років каторги в концтаборах суворого режиму і три роки заслання. Звільнений дочасно у зв'язку з перебудовою колишнього СССР, але шлях в Україну для нього був закритий. Довелося емігрувати. Сьогодні в незалежній Україні його творами широко цікавляться, не зважаючи на 30-річне замовчування не лише його творів, але й імени автора. Про нього знято документальний фільм, який був показаний на телевізії України в серпні минулого року, після чого цей фільм закупили телекомпанії Австралії і Великобританії. Державну премію ім. Т. Шевченка йому присуджено за роман „Орлова балка" і збірку „Поезії". Від 1988 року М. Руденко є постійним кореспондентом „Свободи".

По закінченні церемонії вручення нагород, учасники її пішли до Київського Театру Оперу та Балету, де відбулося врочисте відзначення 179-ої річниці з дня народження Тараса Шевченка. Відкрив вечір міністер культури України Іван Дзюба. З промовами виступили М Руденко і Дмитро Павличко. Вшанувати пам'ять Великого Кобзаря прийшли Президент України Леонід Кравчук, голова Верховної Ради Іван Плющ, перший віцепремєр-міністер Ігор Юхновський, письменники, діячі культури, мистці та науковці. Після закінчення врочистостей відбулася зустріч чільних керівників України з Президентом Кравчуком у вузькому колі, в якій взяли участь і деякі письменники, зокрема М. Руденко, Степан Сапеляк, Володимир Коломієць і Леонід Талалай.

Д-р М.Є. Бродин доповідатиме на конференції кардіологів у Юніон

Юніон, Н.Дж. — Тут Американська асоціяція поборювання серцевих недуг на Ню Джерзі влаштовує конференцію лікарів-кардіологів і науковців на тему: „Жінки і серцеві захворювання". Ця конференція відбудеться у суботу, 27-го березня, від години 8:30 ранку до 3:30 по полудні, з перервою на полуденок у Кін коледжі при Морріс авеню.

У цьому престижевому зборі лікарів-кардіологів звертає увагу не лише ця преважлива тема, що її кожноденно порушують засоби масової інформації, але особливо доповідач — д-р Микола Є. Бродин. Він — молодий український лікар-кардіолог і професор-викладач при Юніон шпиталі, він — надзвичайний професор у Сітон Голл університеті і викладач на факультеті медицини і дентистики університету Ню Джерзі.

Д-р М. Є. Бродин провадив плянування програми дня, очоливши комітет, і під час конференції він виголосить вступне слово-привіт та доповідатиме на тему: „Чи вам загрожують серцеві захворювання?" Крім цієї доповіді будуть ще інші, де лікарі-кардіологи вказуватимуть на багато причин, що призводять до серцевих захворювань, як теж пояснюватимуть як можна запобігти серцевим недомаганням.

Із-за обмеження місць — конечно зареєструватися до 23-го березня, пересилаючи чек в сумі 10 дол. (що включає кошти полуденку) і виписуючи його на: American Heart Association — New Jersey Chapter, 1 Bleeker St., Millburn, N.J. 07041, att.: Karen Weiss. За ближчими інформаціями можна звертатися на число телефону: (201) 376-3636.

УРЯД ПІДТРИМУЄ ТВОРЧІ СПІЛКИ І ПРЕСУ

Київ (УНІАР). — Тут 13-го березня на засіданні Кабінету Міністрів України ухвалено програму державної підтримки підприємництва, а також низку декретів, в тому числі про індексацію оборотних фондів підприємств і організацій, творчих спілок України тощо. Ухвалено постанову Кабінету Міністрів про державну підтримку творчих спілок, преси та видавничих підприємств.

Цими документами Кабінет Міністрів України зробив перший статутний внесок у розмірі 500 міл. карбованців до Фонду „Незалежна Преса України", створеного на пропозицію низки журналістичних груп.

Уряд доручив Державному комітетові матеріяльно-технічних ресурсів запезпечити фонд необхідними квотами на папір, а Міністерству Фінансів України — передбачити в проєкті державного бюджету на 1993 рік суми для компенсацій і витрат, у зв'язку зі зростанням цін на папір, поліграфічні матеріяли та послуги, пов'язані з розповсюдженням періодики. Ці компенсати передбачені для редакцій загально-політичних газет, літературно-мистецьких та громадсько-політичних журналів, заснованих Кабінетом Міністрів, органами державної та виконавчої влади всіх рівнів, творчими спілками та журналістичними групами. Це відноситься також до редакцій газет для дітей і юнацтва, Українського Товариства Глухих та Українського Товариства Сліпих.

На цю програму передбачено виділити 23 біл. карбованців. Університетові „Києво-Могилянська Академія" згідно з декретом буде передане майно, яке тепер є державною власністю, розташоване на його історичній території.

Інші декрети заторкнули проблеми оплати праці, ґарантії для іноземних інвеститорів, об'єднання державних транспортових підприємств та створення довірчих товариств з додатковою відповідальністю. Розглянуто та ухвалено концепцію національної програми ліквідації наслідків катастрофи в Чорнобилі і соціяльного захисту жертв цієї катастрофи. Передбачено фінансове забезпечення стабілізації економіки Республіки Крим у 1993 році на що виділено 57 біл. карбованців.

Молодечі організації України інтегруються у світові

Київ (УНІАР). — Тут 9-го березня відбулася пресова конференція голови Українського Національного Комітету Молодіжних Організацій (УНКМО) Олексія Мiленіна і голови секретаріяту УНКМО Олександра Башука, які розповіли про участь представників УНКМО у 18-ій Генеральній асамблеї Европейської ради національних молодечих комітетів (CENYC), яка відбулася в Парижі 12—14-го лютого. Одним з головних завдань УНКМО є сприяння інтеграції українського молодечого руху в загальносвітовий і европейський процес, репрезентація молодечих організацій України на міжнародному рівні. На асамблеї в Парижі розглядали питання про надання членства у CENYC національним молодечим комітетам сімох східньоевропейських держав, в тому числі України.

Представники CENYC заявили, що згідно з їхніми інформаціями в Україні існує ще одна організація — КМО, яка також репрезентує українську молодь за кордоном. КМО — є післякомсомольською структурою. Представники CENYC повідомили, що спрямують в Україну свою екзекутивну комісію для з'ясування ситуації на місці, а питання про членство УНКМО в CENYC розглядатиметься в листопаді цього року.

Делеґація УНКМО встановила контакти та провела переговори з іншими національними комітетами молоді, досягнено принципове домовлення щодо співпраці та вироблення спільних програм.

КУН прийняв постанову про політичну ситуацію в Україні

Київ. — Цими днями в столиці України Політична Рада Конгресу Українських Націоналістів прийняла постанову про політичну ситуацію в республіці. У зв'язку з цим відбулася пресова конференція голови проводу ОУН Слави Стецько. Вона запропонувала своє трактування тепереішнього політично-економічного стану в Україні, а також повідомила, що на початку липня ц.р. буде скликано Всеукраїнський збір КУН. На пресовій конференції оприлюднено заяву КУН, у якій, між іншим, сказано, що „в Україні нема законодавчих органів, які б мали моральне право заступати інтереси народу. У псевдопарляментарних радах, в тому числі й у Верховній Раді, згуртувалися найреакційніші шовіністичні, антидержавні сили".

У прийнятій Політичною Радою постанові КУН вимагає припинення повновластей „совєтів" усіх рівнів, у тому числі й Верховної Ради, і проведення виборів до національної конституанти (Установчих Зборів), на яких буде прийнято першу конституцію незалежної України, нові принципи законности і систему владобудови. КУН вимагає скликання міжнародного трибуналу, який засудив би КПУ — КПСС за злочини проти українського народу і проти людства. КУН рішуче висловився за негайний вихід України зі Співдружности Незалежних Держав, яка дуже швидко набуває прикмет неоколоніяльної російської імперської надструктури, котра заперечує державний суверенітет України.

КУН пропонує українському Урядові розпочати ефективну політику приватизації та деколективізації, яка буде спрямована не на особисте збагачення партійної номенклятури, а на піднесення народу й людини до рівня гідного виробника і власника, справжнього господаря української держави.

Р. Хазбулатов приїздить в Україну

Київ (М. Муратов). — Сюди 19-го березня має прибути голова російського парляменту Руслан Хазбулатов. Про це повідомив на сесії Верховної Ради України її голова Іван Плющ.

Пленарні засідання сьомої сесії ВР України відновилися 16-го березня і проходять дуже напружено. Комуністична більшість в парляменті України вимагала поставити на розгляд сесії питання про конституційну кризу в Україні, причиною якої вони вважають економічну програму Уряду Леоніда Кучми, котра „суперечить статтям конституції про державну власність", як заявив член Політичної Ради Соціялістичної Партії України Володимир Марченко. Соціялісти вимагають звіту Уряду і Президента України Леоніда Кравчука, якого звинувачують у намаганні взяти в свої руки всю повноту влади.

Після повідомлення, що Р. Хазбулатов можливо виступить на Верховній Раді України ситуація в парляменті загострилася. Представник більшости і голова Постійної комісії з питань законности і правопорядку Олександер Коцюба запропонував позбавити депутатських мандатів народних депутатів, які працюють в Кабінеті Міністрів і президентських структурах. Отже депутатського мандату мали позбавити прем'єр-міністра Л. Кучму, віцепрем'єрів Ігоря Юхновського, Віктора Пинзеника, Юлія Йоффе, міністрів Івана Герця і Юрія Костенка, радників Президента Олександра Ємця, Миколу Хоменка та інших.

Як пише в „Нєзавісімой Ґазєте" з 18-го березня В. Скочко, депутати від опозиції вважають, що ці заходи скеровані на послаблення президентської влади в Україні і такому послабленню сприяє голова Верховної Ради І. Плющ. В кулуарах демократи кажуть, що Плющ намагається позбавити депутатських мандатів прихильників Президента, а пізніше домогтися їх резиґнації з урядових посад.

Перший віцепрем'єр І. Юхновський заявив, що готовий залишити працю в Кабінеті Міністрів, щоб зберегти змогу працювати в парляменті.

Пресовий секретар Народного Руху України Дмитро Панамарчук повідомив, що Рух підготовляє акцію протесту проти приїзду Р. Хазбулатова, який був ініціятором і втілювачем конституційного заколоту на з'їзді народних депутатів Росії проти президента Боріса Єльцина, обраного демократичним шляхом. Рух вважає Р. Хазбулатова одним з найактивніших провідників проімперських шовіністичних сил Росії. Його приїзд і виступ у Верховній Раді може загострити ситуацію в Україні.

У СВІТІ

УРЯД КОМУНІСТИЧНОЇ Північної Кореї прийняв рішення скасувати свій підпис під міжнародним договором про нерозповсюдження ядерної зброї. В урядовій заяві говориться, що „сили, ворожі Північній Кореї, і деякі офіційні особи зі секретаріяту МАҐАТЕ використовують цей договір для зазіхання на суверенітет КНДР — неядерної держави, і придушення нашого соціялізму". Прем'єр-міністер Японії Кііті Міязава висловив занепокоєння у зв'язку з цим несподіваним кроком Північної Кореї, який „ще більше посилює підозріння міжнародної спільноти з приводу ядерної програми Північної Кореї".

В БОМБЕЇ ПРОДОВЖУЮТЬ вибухати підкладені терористами бомби. Кількість жертв досягає 500 осіб, ще більше є ранених. Зруйновано цілий ряд банків, торговельних центрів, храмів. Сутички між індуськими і мусулманськими бойовиками все більше втягають у протистояння населення цього багатомільйонового міста. Вибухла бомба також в Калькутті. Цими днями Бомбей відвідав прем'єр-міністер Нарасімга Рао. Уряд Індії звернувся до ЗСА за допомогою у розстеженні злочинів, за якими, на думку міністра внутрішніх справ країни Ш. Б. Чавана, стоять мусулманські екстремісти з Кашміру, а також з Пакістану.

ЧЛЕНИ ГРУПИ іспекторів ООН, які перевіряли в Іраку його програми виготовлення зброї масового знищення, повідомили, що іракці за два місяці повністю відбудували зруйнований американськими ракетами військово-промисловий комплекс Зафаранія. Представник Міжнародної аґенції в питаннях атомової енергії Дімітрі Перрікос заявив, що Ірак продовжує приховувати список країн, які допомагали йому у створенні ядерної програми і постачали відповідну сировину. „Такі дії, — підкреслив Д. Перрікос, — переконують інспекторів у тому, що Ірак має намір відновити арсенал ядерної, хемічної і бактеріологічної зброї".

АЛЬЖИРСЬКЕ КЕРІВНИЦТВО закликало жінок країни вплинути на ісламських екстремістів і „повернути на праведний шлях усіх, хто вдається до насильства". Цей заклик спостерігачі трактують як останній захід уряду у його спробах покласти край протиправним діям мусулманським фундаменталістів, які намагаються повалити теперішню світську владу в Альжирі і запровадити там панування релігійних законів ісляму.

ЦИМИ ДНЯМИ СТАЛАСЯ нова кривава сутичка єгипетської поліції з ісламськими екстремістами. У висліді загинуло 26 осіб, в тому числі 4 поліціянтів. Поліційні облави проти фундаменталістів проведено у багатьох провінціях країни. Знову не обійшлося без жертв серед мирного населення, оскільки ісламісти в останній час обрали тактику під час сутичок з поліцією прикриватися жінками і дітьми.

ГОЛОВНИЙ РАБИН Будапешту Дьєрдь Ляндесман публічно попросив пробачення за свої антимадярські висловлювання, після того, як у мадярській спільноті, в тому числі й серед жидівської громади країни, велике обурення викликало його інтерв'ю для тижневика „Геті Мадярорсаґ". В ньому рабин, між іншим, заявив, що „коли вирахувати жидівські вартості у мадярській культурі, котрі жиди могли б вивезти з країни, то мадярам залишаться тільки дві речі — їхні широкі штани і абрикосова горілка".

Б. ЄЛЬЦИН ЗАКЛИКАЄ КРАЇНИ СНД „ДО ЄДНОСТИ"

Москва. — В середу, 17-го березня, президент Росії Боріс Єльцин виступив на засіданні Президентської ради і вперше відверто закликав до „зміцнення Співдружности Незалежних Держав, до більш тісних військових і економічних зв'язків між ними".

У зв'язку з цим спостерігачі підкреслюють, що в такий спосіб російський президент, зазнавши поразки в політичній боротьбі з консервативною більшістю на 8-му З'їзді народних депутатів Росії, хоче заручитися підтримкою центристських бльоків, генеральської верхівки, представників військово - промислового комплексу, і відвернути від себе звинувачення „червоно-коричневих" у нібито антиконституційному скасуванні СССР. „Без чіткого організаційного оформлення, без добровільного створення органів для координації дій наша Співдружність залишиться занадто аморфним утворенням", — сказав Б. Єльцин. Відтак він настоював на негайному „уведенню у дію" статуту СНД. Як відомо, Україна і ще декілька колишніх совєтських республік відмовилися підписати запропонований Москвою статут СНД, вбачаючи в ньому спробу відновлення імперських структур.

На засіданні Президентської ради її члени дали політичну оцінку 8-му З'їздові Верховної ради Росії. „Вони вважають, що з'їзд, Верховна рада і її керівництво цілком себе дискредитували", — заявив пресовий секретар російського президента Вячеслав Костіков. Деякі члени ради висловилися за введення в Росії президентського правління.

Стало також відомо, що того самого дня Б. Єльцин провів засідання Ради безпеки при президенті Росії. Воно відбувалося за зачиненими дверима, однак кореспонденти годяться в тому, що на ньому обговорювалася соціяльно-політична ситуація в країні і ті варіянти, які російське керівництво може застосувати, щоб дати собі раду з політичною кризою.

СВЯТО ГЕРОЇНЬ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Православне Сестрицтво св. Ольги, Український Золотий Хрест ОЖ ОЧСУ, та Окружна Управа Союзу Українок Америки у Філядельфії спільно влаштовують свято жінки-героїні, яке відбудеться у неділю, 21-го березня, о год. 3:30 по полудні в галерії Українського Освітньо-Культурного Центру.

ВИСТАВКА В ПОШАНУ Т. ШЕВЧЕНКА

Чикаґо (ОГО). — В днях 2-го, 3-го і 4-го квітня Український Музей в Чикаґо влаштовує в приміщенні Культурного Осередку виставку, присвячену Тарасові Шевченкові. Будуть виставлені книжкові видання та шевченківська збірка мгра Ореста Корчак-Городиського. Український Музей кожного року вшановує пам'ять Тараса Шевченка відповідною виставкою як в приміщеннях музею так і в приміщенні Кредитової Кооперативи „Самопоміч". Є вона в тих приміщеннях і тепер.

В АМЕРИЦІ

НАПЕРЕДОДНІ ПЕРЕГОВОРІВ про додаткові договори в рамках Північноамериканської вільної торговельної угоди американський представник заявив, що ЗСА будуть домагатися більш конкретних і ясніших правил. Мікі Кентор, торговельний представник ЗСА, приобіцяв Сенатській комісії для справ довкілля і громадських робіт, що домагатиметься ґарантій, щоби кожна із країн угоди запровадила в життя свої закони праці та охорони довкілля.

ПОВІТРЯНІ СИЛИ ЗСА доставлять до Києва протидифтерійну вакцину та ліки, які пожертвували українському народові громадські та приватні організації Америки. Це вже втретє доставляються найнеобхідніші ліки, про які просила Україна. Цей вантаж буде віддано у розпорядження Міністерства Охорони Здоров'я України. Попередні два транспорти ліків в Україну були зорганізовані в рамках проєкту „Говп" 9-го листопада і 22-го грудня 1992 року. Третій вантаж організувала організація „Америкейдс". Кошти на вакцину і одноразові шприци, а також на їх транспортування в Україну були виділені Аґенцією міжкародного розвитку ЗСА.

НАЙНОВІШІ НАУКОВІ досліди виказують, що в ЗСА приблизно 52 відсотки дорослих — щочетверта особа — страждають від психічного розладу в ту чи іншу пору року. Одначе тільки 28 відсотків з них намагають лікуватися. Д-р Деррел Реґір, директор відділу епідеміології та дослідів при Крайовому інституті психічного здоров'я, який очолював згадані досліди, підкреслює, що вданому році 9 міл. осіб хворіє вперше, інших 8 міл. хворіють повторно, а залишених 35 міл. осіб невпинно страждають від психічних сиптомів.

У ВІВТОРОК, 16-ГО березня, колишня Перша лейді Пат Ніксон відсвяткувала в родинному колі свої 81 уродини. Одначе в кількох місцевостях, пов'язаних з її особою, відбулися публічні святкування. Крім того П. Ніксон отримала уродинові вітання-листи від лейді Бирд Джансон, Розалин Картер, Бетті Форд, Нeнсі Реґен, Барбари Буш і Гіллері Родгам-Клінтон.

РЕЧНИКИ ПЕНТАҐОНУ повідомили, що секретар Департаменту оборони Лес Еспин, у вівторок вечером, 16-го березня, мусів покластися в лікарню з уваги на повторне бронхітне запалення. Крім цього йому також вмонтують апарат, який реґулює биття серця (пейс-мейкер). Речниця секретаря Департаменту оборони Линн Реді заявила, що на думку лікарів це все є наслідком перевантаження працею та вирішуванням важких проблем у цих перших кількох тижнях на новому пості.

У ВІВТОРОК, 16-ГО березня, посадник Бостону Реймонд Флинн повідомив засоби масової інформації, що президент Билл Клінтон запропонував йому стати американським амбасадором до Ватикану, на що він дав свою згоду. Видимо зворушений Р. Флинн заявив, що це для нього велика честь.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year — $40 00 6 months — $22 00 3 months — $12 00
UNA members 1 year — $15 00 Change of address — $1 00 Make check or money-order payable to Svoboda

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

P O Box 346 Jersey City N J 07303

За здоровий глузд в Україні

„Свобода" з 16-го березня ц. р. принесла вістку з України п. з. „Відбулася конференція українського бизнесу 93". Це була гарна новина з Києва, бо надокучило слухати раз-у-раз про заснування якоїсь нової чи розколення якоїсь старої партії чи ідеологічної організації. Надокучило слухати про конструктивну опозицію до президента Леоніда Кравчука чи прем'єра Леоніда Кучми чи Верховної Ради, опозиції, яка насправді є сваркою. Неприємно слухати про розкрадання державного майна і хабарництво. Конференція бизнесменів стверджує найперше, радісний факт, що не все в українській економіці погане і безнадійне. Коли вже є стільки бизнесменів, що вони організуються, переводять свою конференцію і вислухують низку доповідей найкращих фахівців-економістів — то це наявний доказ, що існує пост на шляху до вільного ринку з приватною власністю, продукцією і торгівлею на базі приватної ініціятиви, суперництва та здорової купецької калькуляції. Ще недавно ми чули, що наші земляки в Україні, відірвані від західнього світу впродовж 70 років, не розуміли, як треба вести приватну крамницю і отримуваний крам пускали на чорний ринок. Виявляється, що під цим оглядом прийшло вже зрозуміння торговельного „абв".

Слов'яни взагалі не мають хисту до торгівлі. Ще найбільший хист проявляють чехи і поляки — найгірший українці і білоруси. У Польщі між двома світовими війнами була препогана політика, але була добра господарка — промисел і торгівля, — були фабрики, першорядні ресторани і каварні і їсти було вбрід. Українців не приймали на державну працю, було польонізоване шкільництво і земельна колонізація. У реакції розвинулася українська кооперація різного роду з „Ревізійним Союзом Українських кооператив" на чолі. Поляки ставили своїм людям як приклад зразковий український „Маслосоюз", „який експортував продукти за кордон. Це був вийняток. Коли після Другої світової війни постала численна українська діяспора, вона виявила прикметну українцям нехіть до промислу і торгівлі. Вийнятком знову стали українські „Кооперативні Кредитівки". Але, ось наприклад, у Ню Йорку, найбільшому скупченні української громади, немає ні одного великого репрезентаційного ресторану. Пуерто ріканці, корейці, греки навіть різнонаціональні мусулмани змонополізували торг овочами, яриною, виробами зі сиру, в усіх вузлових станціях, підземок заснували свої фризієрні, а українців не видно.

Тому радо вітаємо кожну познаку, що в Україні прокидається гін до промислу і торгівлі, бо світ бизнесу — це світ реальної конструктивної праці. Ідея є рушійною силою, але здорова економіка є фундаментом кожної держави. Не може розгортатися культура, коли немає двох передумов: волі і добробуту. В Україні покищо можна ще тільки мріяти про загальний добробут, — за комуністичної влади існували тільки совбури, совєтські буржуї-партократи, які всупереч теорії К. Маркса стали упривілейованою клясою. Нещастям молодої української держави було і подекуди ще далі є розполітикування суспільства. Політиканство відриває від конкретних конструктивних діл. Політиканство загирює здоровий глузд. Купці і промисловці, всі люди бизнесу — мають той здоровий глузд. Україна не є бідна. Крім чорнозему вона має багатий промисел. Треба організації, приватизації, треба створити здоровий ґрунт під власну валюту і тоді, наче за помахом чародійної палички, зникнуть слабодухи, які дивляться на старшого брата за північним кордоном, та які прагнуть леґалізації Комуністичної партії.

Жаль, що у вістці про конференцію українського бизнесу не подано точніших даних. Усе, що стосується розвитку українського бизнесу в Україні є доброю для нас вісткою.

В ПОНЕДІЛОК, 15-ГО БЕРЕЗНЯ, серби захопили ще один мусульманський район — Коневіче Поле і декілька сіл в його околицях. Звідти вихлюпнувся новий потік втікачів. Захопивши Коневіче Поле, [illegible] перебуває на межі загибелі. Щоночі сміливці знову й знову розшукують скинуті з американських літаків пачки з харчами і ліками, однак ці пошуки є марними. Представник Комісії ООН в питаннях втікачів Льоран Жолле стверджує, що вся американська гуманітарна допомога, призначена [illegible] сербів.

Микола Рябчук,
Київ

УКРАЇНСЬКА РЕФОРМА: МІЖ ПОЛЬЩЕЮ І КИТАЄМ?

II

Отут і настав для „червоних баронів" час згадати про „соціяльний захист населення".

Після перших же кроків Уряд Кучми був названий „тимчасовим урядом", „урядом камікадзе". Більшість аналітиків пророчать йому життя від двох до шести місяців. Два місяці вже минуло і пророцтва починають збуватися: недавня спроба „парляментського перевороту" — це лише перший сигнал перестороги, „пробна куля", кинута господарською номенклятурою в бік Уряду.

Півроку тому ця номенклятура без особливих труднощів виштовхнула з Кабінету міністрів віцепрем'єра В. Ланового, що відповідав за розробку і здійснення економічної реформи. „Я багато кому заважав", — сказав зразу після відставки В. Лановий, пообіцявши в належний час оповісти про це більше й конкретніше.

Сьогодні В. Лановий може нічого вже й не пояснювати — за нього це зробив Л. Кучма: „Україну розкрадали, як тільки могли, прикриваючись балачками про ринок". Українська прокуратура почала цілий ряд кримінальних справ проти високопоставлених чиновників (у тому числі й кількох заступників міністрів), звинувачених у хабарництві та незаконній видачі ліцензій. Але зачепити головних „розкрадачів" прокуратура не може, бо ті, виявляється, діяли в рамках закону... — користуючись мов би зумисне створеними в ньому „щілинами".

Щоб зрозуміти цей парадокс, слід зробити невеличкий відступ в часи „перестройки", коли Ґорбачов, імітуючи югославський досвід виробничого самоуправління, надав величезні права державним підприємствам, зробивши їх, по суті, державами в державі. Після ліквідації Державного пляну і Державної постачі, галузевих міністерств і „керівної ролі" Компартії ці підприємства зробилися взагалі некерованими: директори розпоряджаються ними, наче приватною власністю, не несучи, проте, жодної відповідальности; всі прибутки й вигоди дістаються директорам, усі збитки й відповідальність — державі, яка вважається номінальним власником підприємств.

Апотеозою цього абсурду стало прийняття начебто вельми „ринкових" законів, згідно з якими директори отримали право створювати при своїх фірмах „малі підприємства" — комерційні структури, що, як правило, нічого не виробляють, зате все, що завгодно, перепродують (у тому числі по демпінґових цінах за кордон); фактично, було створено легальне прикриття для найрізноматніших напівлегальних оборудок; тіньовий бизнес таким чином не просто узаконився, а й став для багатьох директорів головним джерелом прибутків і, відповідно, пікдувань.

Перші декрети Кучми, спрямовані проти цього специфічного „ринку", виглядають ледь не ретроград ськими; чимало щирих „ринковиків" висловили навіть занепокоєння з цього приводу. А проте кваліфікувати ці декрети як „антиринкові" немає жодних підстав, оскільки вони покищо не знаменують повороту штурвалу українського корабля в той чи той бік, а лише виказують намагання той штурвал хоч якось опанувати. Заборона директорам створювати при державних підприємствах комерційні структури і брати участь у них не тотожна забороні таких структур взагалі, а встановлення високого мита на експорт не тотожне поверненню до державної монополії на зовнішню торгівлю. Більше того, як заявив міністер зовнішньо-економічних зв'язків України Іван Герц, Уряд намірений поступово переходити від ліцензування зовнішньої торгівлі до митного регулювання, — що власне, і є цілком „ринковою" методою. Але для цього Уряд мусить хоч якось наблизити структуру цін в Україні до світової, послідовно знімаючи усілякі дотації, тобто мусить зробити українську економіку більш-менш „компатебільною" щодо світової.

Падіння реформістського уряду Ґайдара у Росії, попри рішучу підтримку його з боку Єльцина (навряд чи Кравчук так само активно рятуватиме Кучму), показує, що для здійснення реформ у глибоко комунізованих країнах не досить самої лише рішучости, ані, зрештою фахового знання: що слід робити і як. Потрібна, очевидно, ще й певна політична спритність, інтуїція, відчуття реалій.

А реалії ці і в Росії, і в Україні не вельми втішні. В обох республіках Парлямент приблизно на дві третини складається з колишньої комуністичної номенклятури (директори підприємств, голови колгоспів, державна бюрократія), тобто з людей, не вельми схиль них до будь-яких реформ, що загрожують їхнім позиціям.

Закінчення буде.

Роман Рахманний

ТРИ ВІЙСЬКОВІ ЖУРНАЛИ

I

У Канаді вже кільканадцять років появляється журнал військової думки, „Кенедієн Милитері Джорнал". Заснував його чеський імміґрант, колишній старшина канадського літунства, полковник у відставці, Джон Ґельнер. Цей журнал виходить як приватне видання, але співробітники в ньому — це члени військової служби та цивільні особи, яким залежить на тому, щоб у Канаді був журнал для вироблення думки про військову політику. Журнал появляється двома мовами: переважно англійською, а деякі статті — французькою. Франко-канадські військовики на свій лад обмірковують актуальні проблеми своїх родів зброї. Є там статті, які порушують питання стратеґії і тактики. Навколо журналу зосередилася чимала група людей, які не висловлюють офіційної думки уряду, та все таки допомагають йому оформлювати оборонну політику Канади.

У ЗСА між військовими виданнями виділяється щомісячний журнал Милитери Рев'ю". Це офіційний журнал, присвячений обмірк куванню питань стратеґії і тактики на рівні дивізії і вище. У 1964 році редакція несподівано зробила рішення поширити діяпазон своїх зацікавлень східньоевропейськими проблемами також на Україну і цим доказала, що вона „робить військову політику", а не тільки „пише про неї". У випуску за червень поміщено статтю на українську тему українського автора. Д-р Роман Олійник історично доказував, що українець був і далі є „бойовим вершником" у російській армії. Українці в більшій мірі, ніж на це дозволяє пропорція національности їхнього населення, займають високі пости в армії, воювали і воюють героїчно на полях битв за російську — білу і червону — імперію, а водночас прагнуть певної автономії. Щоб усвідомити аспірації українців, треба тільки вміти відрізняти їх від росіян. Хто зглибить ті хотіння українців, той „розкриє скриньку „Пандори" Росії. Тезу д-ра Олійника підтримав 26 років опісля генерал К. Мойсеєв, коли від імени центрального командування просив Верховну Раду України не відтягати українців із Совєтської армії: „Україна дає третину новобранців, високоінтеліґентних, сумлінних виконавців наказів". Його прохання відхилено, бо Україна вже тоді повним темпом прямувала до незалежности, незважаючи на лиховісну перестору президента ЗСА Джорджа Буша.

У першу річницю незалежности України в Києві появився військовий журнал „Військо України. Це неофіційне видання ініціювали: Головне управління командуючого Національної Ґвардії і Спілка Офіцерів України, за почином професора історії із ЗСА, Тараса Гунчака. Серед членів редакції видніють прізвища ще двох інших українців із ЗСА: генерала Миколи Кравціва і колишнього члена Генерального Штабу, полковника Степана Олійника (обидва у відставці). Рушійними моторами в праці над змістом є редактори: підполковники Володимир Коркодим і Валентин Лабунський.

Віньєту 1-го числа журналу виконано дуже зворушливо: поміж двома лавами виструнчених, з рушницями в руках, вояків Збройних Сил України йдуть у народних одягах дві лави дівчат і несуть вінки. Командир і хорунжий віддають почесть.

На 4-ій стор. першого випуску (досі вийшли три випуски журналу, 2-ий і 3-ій злучений) вміщено фото з акту присяги вояка на вірність Україні і текст цієї присяги. На протилежній сторінці — бадьорий вірш Д. Павличка, який кінчається рефреном:

Ми — армія воскреслого народу,
Що тристалітнє розламав ярмо;
Наш прапор, Україну і свободу
Покласти в домовину не дамо.

Далі журнальний текст відкривається словом-інтерв'ю з генерал-полковником Констянтином Морозовом міністром оборони, про те, що „збройна сила виконає обов'язок перед своїм народом", а редакція журналу стане „надійним помічником у справі виховання справжніх захисників своєї держави". Автор першої статті, Анатолій Бень, розповідає про присягу на вірність Українській Державі Узинською дивізією та про її командира генерала-майора Михайла Башкірцева. Відтак генерал-майор В. Кухарець пише про створення Національної Ґвардії, як державної озброєної інституції, покликаної захищати суверенітет України та її територіяльну цілісність, а не служити помічником міліції у виконуванні її обов'язків

Закінчення буде.

КУТОК БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ

Вибір союзовця

Лист до членів УНСоюзу

Вельмишановні пані і панове!

Український Народний Союз, від початків свого існування старався плекати серед членів доброзичливість у взаємовідношенні, готовість допомогти у потребах, дбав про корисне виховання молоді і заохочував до громадської праці. У висліді члени нашої організації виявляли і виявляють щире розуміння повищих принципів корисного діяння і радо включаються у т. зв. союзову „братську діяльність".

УНСоюз кожного року, як і у цьому році, надасть одному з найбільше активних членів почесне ім'я „Братський Союзовець Року 1993". Даний кандидат на таке почесне ім'я повинен виказатися помітною безкорисною заслугою в братській праці на терені УНСоюзу та харитативною і громадською працею поза Союзом. Кожний Відділ або член УНСоюзу може номінувати кандидата на це почесне ім'я до 30-го червня 1993 року. В часі до 15-го липня, спеціяльно покликане жюрі, яке складається із почесних членів Головного Уряду УНС, вибере одного із номінованих кандидатів.

Після вибору УНСоюз автоматично передасть ім'я і прізвище успішного кандидата до Крайового Братського Конґресу Америки, де він/вона буде конкурувати з кандидатами інших братських організацій Північної Америки з назвою „Фратерналіст Року на 1993" („Fraternalist of the Year for 1993").

Вибір кандидатів підлягає наступним правилам:
1) кандидат мусить бути активним членом у відділовій праці під час його вибору.
2) посмертних номінацій не приймається;
3) не можуть бути обраними: члени Головного Уряду УНС, працівники та урядовці УНСоюзу і нагороджені цим почесним іменем в минулих роках.

Просимо слати на адресу братського координатора такі дані про кандидатів:
1) ім'я і прізвище кандидата;
2) опис його/її заслуг;
3) фотографію кандидата (побажано чорно-білу).

Просимо вас, знову цього року, урядовців Окружних Комітетів, урядовців Відділів і усіх членів УНСоюзу, про співпрацю. Вона причиниться до продовжування цієї гарної союзової традиції вшанування особи гідної цього відзначення, до поширення доброї реклями для його Відділу та Округи, і також до заохочення інших членів до братської діяльности.

З братським привітом і пошаною до вас

Андрій Воробець
Крайовий координатор
братської діяльности

• • •

Цей лист вислано до кожного Відділу УНС, з метою, щоб кожний член УНСоюзу взяв під увагу певну особу гідну звання „Братського союзовця Року". Хочу також вияснити деякі помилкові враження про те, що „Братський Союзовець Року", фратерналіст року, повинен бути найкращим союзовим організатором вашої околиці або вашого Відділу. Це не конечно правда.

Певно, що добрий фратерналіст може бути також успішним організатором нових членів і не маємо наміру відбирати щось від нагород для добрих організаторів. УНС винагороджує і відзначує осіб заслужених в цій дуже важливій ділянці. УНС бажає відзначити братську працю, іншими словами, добровільну або безплатну працю на користь наших членів і громади. Така праця включає харитативну акцію, збірки фондів на добрі цілі, працю серед молоді, релігійних або церковних організацій, як також службу на науковій чи культурній ниві.

Було б добре, наприклад, відзначити:

а) члена УНСоюзу, який дуже багато причинився до пересилки лікарської допомоги на Україну, так як допомогу жертвам чорнобильської аварії;

б) когось, який у важливий спосіб спричинився до організування українсько-американського або українсько-канадського „Корпусу Миру";

в) особу, яка є активною в проєктах вчити на Україні, наприклад, викладати англійську мову на Україні;

г) когось, хто визначився допомогою жертвам природних катастроф, наприклад, гурагану „Ендрю";

ґ) особу, яка причинилася до того, що багато сиріт з України адоптовано в Північній Америці поміж українськими родинами;

д) особу, яка своєю жертвенною працею в „Самопомочі" або Суспільній Службі, чи праці на користь нових іміґрантів, допомогла багатьом людям; або

е) цю особу, яка рідко отримує признання за жертвенну працю серед молоді в Пласті, СУМ-і, молодечих чи спортивних організаціях.

Я певний того, що існує багато осіб серед наших членів УНС, які є гідні імени „Братського Союзовця Року 1993".

Заохочуємо вас застановитися над цією справою, і на основі правил, які знаходяться у вищеподаному листі до членства УНС, прислати нам свого кандидата.

Івась Керницький (Ікер)

„ГЕЙ, СИНКИ МОЇ, СИНКИ!...

(Це оповідання Ікера передали його племінникові Ярославові Керницькому, який тепер перебуває в Америці, брат Ікера — Богдан і сестра його Ольга, із села Водники, Львівська область. Я. Керницький вислав це оповідання до редакції „Свободи", водночас звернувшись з проханням до української спільноти в діяспорі, вислати, якщо в когось ще є Ікерові недруковані матеріяли на таку адресу: Joseph A. Jacus, c/o Jaroslav Kernitski, 361 W. 5 th ave, Roselle, N. J. 07203—1120).

Влодко, той, коли вийшов з польського арешту, то бодай півроку дома побув, аж тоді його взяли, а Василь, то таки зараз: поляки випустили, а жиди замкнули... Гай, синки мої, синки, горе моє, щастя моє, мої ночі непроспані, мої сльози непроплакані, на те ж я вас ховала, годувала, у барвінковому листі купала, в мережані сорочечки убирала, щоб ви свої літа буйні, свою молодість калинову в панських та жидівських кримінналах скоротили.

... Гей, синки мої, синки, недобрі ви діти, не маєте серця до старої матері, — та з польських арештів бодай по [illegible] Святім Хресті із хліба [illegible] штудерно вирізбляли [illegible] прислали, а з большевицької тюрми нічого.

... Гей, синки мої, синки, якби сила моя та міць моя — я б світ широкий пройшла вздовж, впоперек, навхрест, я б в колючім терні босими ногами стежку таку протоптала, як битий гостинець, я б ріки перебрела, море перепллила, щоб вісточку про вас розпитати.

... Але, що ж, синки мої, я тепер пані велика — з постелі не підводжуся, на білих подушках лежу і пальцями не кивну. Тай не кивну я пальцем, тай не кивну рукою, тай не кивну ногою, цілий бік мені відняло, цілий бік зимний як лід, а все те, синки мої, з тих гульків попід Бриґідки, попід ганкаведе. А ліве плече впало мені до землі, а на правому горб виріс, як гурман солі, а то, синки мої, від тих пакунчиків, що я за вами надвигалася цілих десять років до Львова, до Кельців та Біг не знає де. А там уві Львові, на тротуарах, куди пани ходе — ями поробилися, а то їх не німецькі бомби повидирали, ні, то сліди, куди я ходила вас, сини мої, шукаючи, та по тюрмах, та посудах, та по прокурорах, та по бісах, та по чортах диких, щоб світ їх не знав та земленька їх більше не носила... Ой, прийшли наші визволителі, прийшла до нас чума, прийшла та голодна саранча та й нас визволила: визволила від наших дітей, наклала нашого квіту, мов трави-листу по тюрмах. льохах, підвалах. Прийшли наші освободителі, тай принесли нам свободу. За Польщі був у Львові один арешт, битком набитий нашим українським народом, а ці душогуби напакували аж чотири, а решту не знали куди діти, тай повезли на край світу в Сиберію на каторгу. А нас обох з татом також були втягнули на тоту чорну книжку, та й записали на вивіз. Поле забрали, худібку розграбили, збіженько розкрали, та й ще казали, що ми куркулі. А наш тато заздалегідь зв'язав собі сіричину в клуночок, назув теплі онучі і з дня на день вичікував тої години. Бувало серед ночі собака на подвір'ї злементить, а тато вже до вікна припадає. Ага, вже їдуть по нас.

— Михайле, — кажу я не раз, —та куди ж нас старих ті гаспиди повезуть, яка їм проклятим та користь з нас буде?

— Га, що ж небого, — відвічає тато. Тебе може і не візьмуть, ти неміч одна, з постелі не зводишся, а я таки помандрую в Красноярський край, де сосни шумлять, а сосни там, май-май до самого неба і морозець з п'ятдесят градусів. Знаю я, знаю, бо в плену був за царя у Пермській губернії. А я вже сокиру собі вигострив і на точилі підточив і нового обуха набив, щоб зручніше було для батька Сталіна сосни спускати. Отак, як лише котрий з них в хату, а я із-за вугла — тарах. Сокирою по лобі та в морду, та по носі горбатому — на. А тепер бери та веди мене, сучий сину.

Але був ще Господь на небі та й відняв від нас тоту кару, тоту заразу. А як надлетіли німецькі аеропляни з хрестами на крилах, та як загуркотіли, то непереможені не знали куди тікати і як, лісом чи полем, чи пшеницею, днем чи ніччю. А як повиходили наші хлопці з лісів, як повісили на школі шовковий прапор український, то весь народ слізьми радости умився, мов світанок недільний ранішніми росами. Та й пішли люди під стару церковцю, та й вдарили в усі дзвони як на Великдень та й впали навколішки під церквою, цілували її миршавий поріг, цілували кам'яні плити на могилах батьків і дякували милосердному, що дозволив їм пережити той рай і залишив їх живими на прарідній землі. А по відправі наш панотець скинули світлі ризи і кажуть до тата:

— Ну, Михайле, підемо до Львова, шукати по кримінналах наших дітей. — А тато каже: — А що ж, підемо, еґомость, підемо. Косарів же мені треба, хоч гинь, сінокоси он почалися, луги зелені стоять, трави запашні перецвіли, на людських коси дзвенять, а на моїх чайка квилить. Підемо, еґомость, підемо.

Пішов наш тато до Львова, та й нема день, та й нема другий, а на третій день вранці прийшов тато сам, а синів не привів.

— Михайле, — питаю, — а де ж наші косарики, де ж наші леґінники, де ж вони заберилися. Скажи, може котрий

(Закінчення на стор. 3)

СУДДЯ ФЕДЕРАЛЬНОГО окружного суду відкинув намагання будівничих, які старалися перешкодити Департаментові внутрішніх справ помістити на списку загрожених пород невеличку каліфорнійську пташину-комаролапа. Бо таке внесення цієї пташки на листу може перешкодити будівничим у їхніх плянах в околицях, де живе цей птах. Одначе згаданий департамент заявив, що є відкритим до дискусій на цю тему та може говорити про компроміс.

„Гей, синки мої, синки"...

(Закінчення зі стор. 2)

по дорозі до своєї любки вступив та засидівся. Ой не красно, не красно воно, що старою ненькою понехтували. — А тато звалився грудьми на одвірок та й хлипає, аж сум бере.

— Михайле, — питаю, — а чого ти плачеш?

А він каже: — Не плачу я, мамо, не плачу, бо як мені плакати, як в мої очі хтось грані насипав, а потім їх цементом засклепив. Бо мої очі надивились на таке чого світ не бачив і до суду віку не побачить, якби, мамо, у ці льохи, оці каземати заглянуло сонце, то воно б з жаху зчорніло на попіл, якби звір лютий туди попав, то завив би з тривоги, а якби сам найстарший люципер сюди заблукав, то не знав би де він, він метався би по тих кервавих келіях, по тих страшних коридорах і кричав би. Гей, а-гей, де ж поділися ті славні майстри, тоті спеціялісти, що такі муки людям повигадували. Та най я їх зобачу, та най прийдуть до мене до пекла, та я їм перша кляса посаду обсталюю, та я їм велику пенсію назначу, щоб тільки прийшли, бо в мене таких нема. — Прийшли ми, мамо, в одну залю, а там люди на стінах хрестом розп'яті, а з очей їм кров тече. А наші єгомость як стояли, так і впали ниць та й обімліли. А я, мамо, таки твердший був, бо далі пішов. А прийшов у другу залю, а там люди зварені. А прийшов в третю залю, а там малі діти на дрібен мак посічені. А хто тільки сюди війде, тому волос сивіє, з чорного робиться білий як сніг. А вийшов я, мамо, на таке широке подвір'я, там під плотом людей помучених, як снопів лежить один на одному. Ходжу, мамо, по тому подвір'ю, спацерую та кожному верхньому в лице заглядаю, може то ти, Василю, може то ти, Влодку. Ходив я, мамо, но синів твоїх соколів ніде не найшов. Прости мене, мамо, та гніву на мене не май. Я і кликав їх справді так, став врешті серед того страшного подвір'я, та й кричу на весь голос: Василю! Влодку! Сини мої, де ви? Де ви. І ніхто мені, мамо, не здивувався. Ніхто. А хто ж тобі подивується, коли ти батько, коли ти шукаєш своїх дітей поміж людськими, а людських лежать цілі гори.

Вислухала я його бесіду, тай кажу: — Цить, тату, цить, не гомони. Вже я бачу, що мені синів моїх не женити, та й невісток їм не сватати. Вже я бачу, що сини мої знайшли собі іншу матір, що їх до шлюбу поблагословила, та й не таку стару немічну як я. А та друга їх матінка, як зірниця ясна, як весна красна, уся в перлах та квітах, та в намисті дорогому. А куди вона ступить ніжкою, там сніги-леди мов віск тануть, а куди вона гляне там солов'ї щебечуть світ Божий і людей радують, а куди вона майне вишитим рукавом, там найкращі квіти цвітуть, а то не квітки, а гарячі серця цвітуть великою любов'ю до неї, до матінки єдиної. Вона, ця матінка, то Україна. Для неї людські діти кидають все — і батьків своїх і своє життя молоденьке та йдуть на люті муки так радо з охотою, як би в танець ішли.

— Цить, тату, цить, не бий сивою головою до одвірка, гамору не роби. Синки наші сплять на колінах тої Матінки ясної, а їм сни злоті сняться. Цить тату, не буди їх.

НА ЗУСТРІЧІ У Білому Домі з демократично обраним і насильно вигнаним президентом Гаїті пастором Жан-Бертрандом Арістідом, президент Билл Клінтон обіцяв, що ЗСА посилять свої намагання щоби привернути демократію у Гаїті. Одначе Президент відмовився визначити якусь конкретну дату, до якої ЗСА допоможуть Ж. Б. Арістідові повернутися до влади. На думку політичних аналітиків сама поява гаїського президента у Білому Домі є доказом підтримки Уряду президента Билла Клінтона.

Появилися нові відеострічки

Джерзі Сиґі, Н.Дж. — В підприємстві „Апон" появилися дві нові кольорові відеострічки, які можна купити за 38 дол., пишучи на адресу: Apon Record Company, Inc. P.O. Box 3082 Steinway Sta. Long Island City, N.Y. 11103, або телефонуючи на число (718) 721-5599.

Одна із стрічок під назвою „Карпатські акварелі" включає пісні і танці Закарпаття, друга передає перепохорони Патріярха Йосифа у Львові, зосереджуючись зокрема на похоронних відправах в українській католицькій катедрі св. Юра у Львові. Ця відеострічка, що має число „Апон" 7787, в більшості подає матеріял із львівської телевізії.

Хроніка діяльности нашого Релігійно-Культурного Осередку

Величаво та достойно, як і кожного року перед тим, святкували ми в нашім Осередку ім. св. Ап. Андрія в Норт Порті, Фла., Різдво Христове, 6-го—7-го січня ц. р., зібравшись всі разом, православні й католики, в одну соборну українську родину. Свята вечеря, спільні коляди, вшанування відійшовши від нас у засвіти членів Осередку, — все це та багато іншого затіснило наші взаємовідносини, як і повернуло наші серця та думки до нашої Батьківщини, української землі.

Колядували ми поміж собою, збираючи датки, що принесли 1,960 дол. на потреби і допомогу Україні.

В суботу, 9-го січня, вітали ми в нашім Осередку колишнього Президента УНР в екзилі Миколу Плав'юка, який минулого року, в серпні, передав свої повновласті екзильного уряду УНР президентові України Леонідові Кравчукові, довершивши тим історичної ваги та значення акт, що ітиме своїми наслідками в позитивнім напрямку української державности.

Колишній президент УНР Микола Пав'юк, який зараз є головою ПУН (Провід Українських Націоналістів), виголосив змістовну доповідь про державотворення в сьогоднішній Україні.

Запити і дискусія, яка була досить жвава, і відповіді шановного гостя залишили в присутніх незатерте враження з цієї небуденної зустрічі.

Як і попередніх років, наша українська громада Норт Порту вшанувала святочним зібранням великі історичні акти проголошення Української Самостійної Соборної Держави, 22-го січня 1918/19 рр. Добре підготовлений та виголошений реферат, Романом Шраменком, який в'язав минуле української державности із сучасним, свідчив, що „Держава будується нині..." і всі ми, там і тут, повинні бути співучасниками цього. По доповіді був висвітлений відео-фільм з Форуму та святкувань Першої річниці проголошення Української Держави 24-го серпня 1991 року в Києві.

18-го лютого ц. р. відбувся у нас музично-вокальний концерт, який дали тут молоді люди з України — ансамбль „Веселий Львів", що виказався гарною музикою та співами, представлений нашою культурно-освітньою референткою Ганною Черінь-Паньків, ансамбль був сприйнятий численною авдиторією дуже тепло та залишив нам спомин про чудові українські мелодії.

Лідія Белендюк,
пресова референтка

У неділю, 7-го березня 1993 р., на 79-му році життя,
помер у Ґатфрей, Іллиной,

бл. п. д-р

Дмитро Яросевич

Народився д-р Д. Яросевич в Івано-Франківську, до ЗСА приїхав у 1949 р., до 1963 року працював в Альтонському стейтовому шпиталі, опісля — до 1980 року — у шпиталі для ветеранів.

Спочив на цвинтарі св. Йосифа в Альтоні.

Залишив у глибокому смутку:
сина — ПЕТРА з дружиною (у Канзас Ситі, Мізурі)
сестру — ОЛЬГУ (у Ґатфрей, Ілл.)

Станиця Братства кол. Вояків
1-ої Української Дивізії
Української Національної Армії
Гартфорд, Конн.
з невимовним жалем повідомляє, що
в четвер, 25-го лютого 1993 р. на 84-му році життя,
відійшов у вічність хорунжий 1-ої УД УНА

бл. п.

Володимир Стасишин

колишній голова Станиці і довголітній член Управи.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла в Гартфорді, Конн. дня 27-го лютого 1993 р. Тлінні останки спочили на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Ґластонбері, Конн.

Дружині Стефанії, сестрі Галині Баландюк і всім членам родини нашого дорогого побратима Влодзя, складаємо найщиріші співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа Станиці

Із смутком і глибоким жалем повідомляємо,
що в середу, 17-го березня 1993 р. упокоїлася в Бозі
на 92-му році життя
наша найдорожча
МАМА, ТЕЩА та БАБЦЯ

бл. п.

МАРІЯ СОЛЬЧАНИК

вдова по учителеві гімназії в Дрогобичі,
Володимирові Сольчаникові.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 19-го березня о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Kanieszki and Kendus, Trainer, Pa.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в церкві св. Духа в Честер, Па. в суботу, 20-го березня о год. 9:30 ранку

У глибокому смутку:
дочка — ЛІДА ГРАБОВА з чоловіком ФРАНКОМ та дітьми: РОМАНОМ та ОРЕСТОМ
син — АНДРІЙ ДАРІЯН з дружиною [illegible]
сваха — ДАРІЯ ХУХРА
та близька і дальша родина

ЦИМИ ДНЯМИ в Анкарі, столиці Туреччини, відбулася, дводенна конференція в питаннях тюркської ортографії і абетки. В її праці, крім турецьких вчених, взяли участь представники Казахстану, Кирґізстану, Узбекістану, Азербайджану і Туркменістану. У спільній заяві повідомляється, що кожна з цих шести країн прийме 34-буквову абетку, і це ,,стане важливим кроком на шляху до зміцнення тюркомовного світу".

Мистецька вистава О. Ткаченка в Лос Анджелесі

Під час виставки (зліва): Л. Чайковський, З. Домбчевська, О. Ткаченко і Д. Чайковська.

Центр Українського Мистецтва в Лос Анджелесі, Каліф., подарував нашій громаді ще одну мистецьку виставку праці Олександра Ткаченка.

Можна сміло сказати, що Олександер — це дитина нової ери мистецької форми в Україні, яка ще донедавна була нехтувана. Поняття мистецького напряму, який має свій вияв у картинах, це індивідуальна справа душевного почування даного мистця, який творить свої шедеври кольорами на полотні, користуючись тушами, акварелями, олійними фарбами або ужиттям ґвашу, як оце добить О. Ткаченко. Його малюнки — це студія відношення людини до природи, їх спорідненість і спільні ціхи в життєвих буднях. Коли докладно приглянутись його праці, побачимо, що людина, звіринка і квіти — це цілість природи, як і тяглість спільних рис. Його лев дивився на мене з картини — очима людини, а дівчина на картині „Вечір" має риси лиця якби спільні, спеціяльно ніс і чоло, як ця пава, що стоїть на задньому пляні.

Найбільш рідним і цікавим є те, що Ткаченко, як підставу, бере до своїх сюжетів українську природу. А це так рідне для нас всіх на чужині. Ми так хочемо бачити Україну в сюжетах українських мистців.

О. Ткаченко народився 15-го травня 1952 року в Кривому Розі. Під час свого активного мистецького життя він вспів мати виставки в Києві, Дніпропетровському, Варшаві і в Америці — Чикаґо і Лос Анджелесі, як рівнож брав участь у міжнародних виставах в Голляндії й Німеччині.

Слід зложити щиру подяку Дарії Чайковській, яка очолює ЦУМ, бо це її ініціятива, пляни й ті всі переговори з мистцями, у висліді чого ми маємо так чарівні мистецькі вистави в Лос Анджелесі і можемо насолоджувати свої очі шедеврами мистців з України чи інших країв. Центр Українського Мистецтва в Лос Анджелесі працює з посвятою, щоби українське ім'я на чужині росло, що їм вповні вдається.

Куратором виставки був Лев Чайковський. Зоряна Домбчевська зайнялася прийняттям для мистця і його стрічами в часі перебування в Лос Анджелесі.

Оля Муць

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСЦАК гостив збірну саночників України

Іст Гановер Н. Дж. (О. Т.). — Тут у готелі Рамада, що ним завідує колишній спортовець-відбиванкар УС ВТ „Ч. Січ" мґр Орест Федаш, провід Української Спортової Централі Америки і Канади влаштував для збірної саночників України прийняття, в якому взяла участь теж збірна Грузії.

Провід УСЦАК репрезентували: М. Стебельський — голова, О. Напора — фінансовий, Р. Пиндус — секретар і О. Твардовський — пресовий референт.

Ця дружня зустріч відбулася напередодні від'їзду збірної в Україну, до якої входили: Наталка Якушенко, Ігор Урбанський, Андрій Мухін і Роман Рудницький — тренер. Збірна України перебувала 15—21 лютого ц. р. в Калґарі, Канада, де взяла участь у змаганнях між 29-ти збірними за чемпіонат світу. Після цього 23—28 лютого ц. р. українські саночники перебували в Лек Плесід, Н. Й., де були учасниками змагань за чашу світу. Якщо йдеться про досягнення збірної, то, як на перший раз і взявши до уваги нелегкі умови організованого спорту в Україні, він досить пристойний. Наталка Якушенко зайняла восьме місце, а в подвійних з'їздах Ігор Урбанський і Андрій Мухін вийшли десятими. Цими вислідами збірна України випередила збірну Росії. Завдяки цим вислідам збірна України закваліфікувалася на змагання саночників на Олімпіяду, що відбудеться в наступному році в Ліллегаммері в Норвеґії.

Цю дружню зустріч відкрив і нею проводив голова УСЦАК М. Стебельський. Привітавши від УСЦАК присутніх, голова погратулював українським спортовцям за вдалий виступ і гідну репрезентацію незалежної України. Далі поінформував гостей про нашу спортову Централю та її намагання сприяти, по можливостях, відродженню спорту в Україні. Для цього УСЦАК підтримує тісні контакти з НОК і Міністерством Молоді і Спорту України. „Досі, — сказав голова, — УСЦАК оформив у Міжнародних спортових федераціях 30 федерацій України. Провід УСЦАК посприяв приїздам і зустрічам збірні плавання, футболу і тепер вас, спортовців зимового виду спорту".

Саночники збірної України, вбрані в куртках з одностроїв, що їх придбав для них УСЦАК. Клячать: Андрій Мухін — член збірної, Роман Пиндус — секретар УСЦАК. Стоять (зліва): Ігор Урбанський — член збірної, М. Стебельський, голова УСЦАК, Наталка Якушенко — членка збірної, Роман Рудницький — тренер збірної, Олесь Напора — фінансовий секретар УСЦАК, О. Твардовський — пресовий референт УСЦАК.

В дальшому ході зустрічі проходили цікаві розмови. Слово взяв тренер Роман Рудницький, який поділився з присутніми враженнями своїх підопічних і власним із змагань і перебування в Калгарі, де їх сердечно прийняла місцева українська громада, що було для них великою і дуже приємною несподіванкою. До особливої несподіванки „для нас, — сказав Р. Рудницький, — було передання нам після приїзду на летовище Кеннеді чудових саночних однострої̈в, що їх уфундував УСЦАК. Цей вчинок підніс нас на дусі і ми почали почуватися гордими, що репрезентуємо незалежну Україну". Далі тренер Рудницький (він уродженець Кременця на Тернопільщині) відзначив, що „вершиною приємної несподіванки є нинішня братня зустріч, тим більше ви не погордили нашими грузинськими друзями, з якими ми тісно співпрацюємо і допомагали собі взаємно у змаганнях. Будьте певні, після повернення до Грузії цей ваш вчинок буде переданий ними до преси і радіо і грузинське суспільство довідається про братнє ставлення та гостинність українських спортових діячів у ЗСА до грузинських спортовців. А це в сучасних складних умовах, коли їх і нас тисне 'старший' брат, є дуже важливе".

Тому що ця зустріч проходила теж напередодні дня народження чемпіонки України Наталки Якушенко, голова УСЦАК в імені присутніх висловив відповідні побажання і всі відспівали їй „Многая літа". Зворушена Наталка подякувала за щирі побажання. „Не володію надто добре рідною мовою, але ці зустрічі мене зобов'язують і я обіцяю, що вивчу рідну мову якнайскоріше!" — сказала вона.

На кінець попросив слово провідник збірної Грузії Казбак. Вручивши голові УСЦАК пам'ятковий подарунок, він щиро подякував господарям за гостинність і висловив подив організованости української діяспори, в цьому числі і спорту. На жаль, сказав гість, ми, грузини, не знайшли подібної організованости між нашими земляками в ЗСА і Канаді. І тому ми такі вдячні і захоплені вашою дружньою поставою.

Перед закінченням офіційної частини зустрічі голова УСЦАК вручив усім гостям відповідні подарунки від Централі, а мґр О. Федаш — від готелю Рамада. Дальші гутірки і розмови продовжувалися в іншому приміщенні до пізньої години. Між іншим, в часі тієї неформальної гутірки автор цього репортажу поставив провідникові збірної Грузії такий неспортовий запит: „Що спричинилося до того, що Грузія прийняла назад і вибрала президентом колишнього партократа, чільного чиновника СССР Едуарда Шеварднадзе?"

„Для нашого народу, — відповів Казбак, — не важливо ким в минулому був Шеварднадзе. Незалежна Грузія в цьому важкому часі потребує мудрого й досвідченого політичного діяча. Таким наш народ уважає Шеварднадзе і тому він став президентом. Його попередник, колишній дисидент, був і є патріотом Грузії, але він своєю шовіністичною поставою почав проводити в життя клич „Грузія для грузинів!", чим започаткував згубну для Грузії громадянську війну, яка може довести нашу державу до цілковитої катастрофи. Майте на увазі, що за останні 70 років у Грузії осіло багато інших національностей, зав'язалося багато мішаних подруж, народилися нові покоління цих поселенців, для яких Грузія стала їх Батьківщиною. Замість різати чи виганяти їх з Грузії, треба радше посприяти, щоб вони стали патріотами прибраної Батьківщини..."

Вичерпавши теми розмов і гутірок, члени Проводу УСЦАК попрощали своїх гостей та побажали їм далі гідно і славно репрезентувати на міжнародній арені свої незалежні держави — Україну і Грузію.

Підсумовуючи цю вдалу зустріч і взагалі проєкт підтримки приїзду збірної саночників до Канади і ЗСА, Провід УСЦАК дуже вдало виконав своє завдання, яким вложив ще одну цеглинку до спільного процесу відбудови спорту в Україні.